

Rättsfallssamlingen

Mål C-191/16

Romano Pesciotti
mot
Bundesrepublik Deutschland

(begäran om förhandsavgörande från Landgericht Berlin)

”Begäran om förhandsavgörande – Unionsmedborgarskap – Artiklarna 18 FEUF och 21 FEUF – Utlämning till Amerikas förenta stater av en medborgare i en medlemsstat som har utövat sin rätt till fri rörlighet – Avtal om utlämning mellan Europeiska unionen och Förenta staterna – Unionsrättens tillämpningsområde – Förbud mot utlämning som tillämpas enbart på landets egna medborgare – Begränsning av den fria rörligheten – Rättfärdigandegrund som avser att förhindra att personer som har begått brott undgår straff – Proportionalitet – Informationsutbyte med unionsmedborgarens ursprungsmedlemsstat”

Sammanfattning – Domstolens dom (stora avdelningen) av den 10 april 2018

1. *Unionsmedborgarskap – Rätt att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium – Framställning från en stat utanför unionen till en medlemsstat om utlämning av en unionsmedborgare, som är medborgare i en annan medlemsstat och som har utövat sin rätt till fri rörlighet i den förstnämnda medlemsstaten – Framställning om utlämning som gjorts med stöd av avtalet mellan EU och USA om utlämning – Den berörda unionsmedborgarens situation omfattas av unionsrättens tillämpningsområde*

(Artiklarna 18 FEUF och 21 FEUF)

2. *Unionsmedborgarskap – Rätt att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium – Framställning från en stat utanför unionen till en medlemsstat om utlämning av en unionsmedborgare, som är medborgare i en annan medlemsstat och som har utövat sin rätt till fri rörlighet i den förstnämnda medlemsstaten – Framställning om utlämning som gjorts med stöd av avtalet mellan EU och USA om utlämning – Förbud mot utlämning i den anmodade medlemsstatens lagstiftning som tillämpas enbart på landets egna medborgare – Tillåtet – Villkor*

(Artiklarna 18 FEUF och 21 FEUF)

1. Unionsrätten ska tolkas på så sätt att i ett fall som det som är aktuellt i det nationella målet, där en framställning om utlämning av en unionsmedborgare till Förenta staterna har gjorts och unionsmedborgaren, i avvaktan på en eventuell utlämning, har omhändertagits i en annan medlemsstat än den där han eller hon är medborgare, omfattas unionsmedborgarens situation av unionsrättens tillämpningsområde, i den mån som unionsmedborgaren har utövat sin rätt till fri rörlighet inom Europeiska unionen och framställningen om utlämning har gjorts med stöd av avtalet mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om utlämning, av den 25 juni 2003.

(se punkt 35 samt punkt 1 i domslutet)

2. I ett fall som det som är aktuellt i det nationella målet, där en framställning om utlämning av en unionsmedborgare till Förenta staterna har gjorts med stöd av avtalet mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om utlämning, av den 25 juni 2003, och unionsmedborgaren, i avvaktan på en eventuell utlämning, har omhändertagits i en annan medlemsstat än den där han eller hon är medborgare, ska artiklarna 18 FEUF och 21 FEUF tolkas på så sätt att de inte utgör hinder för att den anmodade medlemsstaten på grundval av en grundlagsbestämmelse gör åtskillnad mellan sina egna medborgare och medborgare i andra medlemsstater och att staten tillåter utlämning av sistnämnda medborgare, medan den inte tillåter utlämning av sina egna medborgare, i den mån som den på förhand har gett de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den berörda personen är medborgare möjlighet att begära att han eller hon ska överlämnas till den staten och denna inte har vidtagit några åtgärder i detta avseende.

I det avseendet har domstolen slagit fast att informationsutbyte med den medlemsstat där den berörde är medborgare ska prioriteras, i syfte att i förekommande fall ge myndigheterna i den medlemsstaten möjlighet att utfärda en europeisk arresteringsorder för lagföring. När en medlemsstat dit en unionsmedborgare, som är medborgare i en annan medlemsstat, har rest mottar en framställning om utlämning från en stat utanför unionen, med vilket den förstnämnda medlemsstaten har ingått ett avtal om utlämning, är den således skyldig att informera den medlemsstat i vilken den berörda personen är medborgare och att – i förekommande fall – på begäran av den sistnämnda medlemsstaten överlämna vederbörande till den staten i enlighet med bestämmelserna i rambeslut 2002/584, under förutsättning att den medlemsstaten enligt sin nationella rätt är behörig att lagföra personen för gärningar som begåtts utanför dess territorium (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 september 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punkterna 48 och 50). Även om domstolen gjorde nyss nämnda bedömning – såsom framgår av punkt 46 i dom av den 6 september 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630) – i ett sammanhang där det inte fanns något internationellt avtal om utlämning mellan unionen och den berörda tredje staten, kan den tillämpas på en situation som den som är aktuell i det nationella målet, där avtalet mellan EU och USA ger den anmodade medlemsstaten befogenhet att inte utlämna sina egna medborgare. Denna slutsats påverkas inte av det argument som framförts av vissa av de regeringar som har inkommit med yttrande i målet, nämligen att om företräde gavs åt en begäran om överlämnande enligt en europeisk arresteringsorder framför en framställning om utlämning från Amerikas förenta stater, skulle detta innebära att bestämmelsen i artikel 10.2 och 10.3 i avtalet mellan EU och USA – enligt vilken den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten, vid konkurrerande framställningar, ska bestämma till vilken stat personen ska överlämnas med beaktande av alla relevanta omständigheter – blir verkningslös. Det är nämligen inte automatiskt så, att det förfarande för samarbete som beskrivs i punkt 51 i förevarande dom kan komma att utgöra hinder för en framställning om utlämning till en tredje stat genom att den berörda medlemsstaten ger företräde åt en europeisk arresteringsorder i syfte att agera på ett sätt som i mindre utsträckning inkräktar på rätten till fri rörlighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 september 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punkt 49). För att säkerställa målet att förhindra att en person undgår straff för de gärningar som läggs honom eller henne till last i framställningen om utlämning, krävs det således att den europeiska arresteringsorder som eventuellt utfärdas av en annan medlemsstat än den anmodade medlemsstaten åtminstone avser dessa gärningar och att – såsom framgår av punkt 50 i dom av den 6 september 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630) – den utfärdande staten enligt sin nationella rätt är behörig att lagföra personen för sådana gärningar även om de har begåtts utanför dess territorium.

(se punkterna 51–54 och 56 samt punkt 2 i domslutet)